

KONINKLIJK

LGOG

samen de geschiedenis van LIMBURG ontdekken

Kring Maastricht

Dr. E.W.G. Lemmens

secretaris

T. +31-6-47005466

E. e.lemmens70@gmail.com

UITNODIGING

Activiteit: Lezing

Arcadië voorbij. Het Limburgse kunstdebat in de wederopbouwperiode (1945-1965)

door Monique Dickhaut

Wanneer: 4 februari 2019, **19.30-21.00 uur**

Locatie: StayOkay, Maasboulevard 101 te Maastricht

Geachte leden,

Van harte nodigt het kringbestuur u uit voor een lezing door mevrouw drs. Monique Dickhaut op **maandag 4 februari** a.s. in Stayokay, Maasboulevard 101 te Maastricht. Aanvang: **19.30 uur**.

Ook niet-leden zijn van harte welkom; aan hen wordt een bijdrage van 5 euro gevraagd.

De lezing draagt de titel: *Arcadië voorbij. Het Limburgse kunstdebat in de wederopbouwperiode (1945-1965)*.

Toelichting op de lezing:

De titel 'Arcadië voorbij' verwijst naar de situatie na de Tweede Wereldoorlog toen de mythe van het arcadische Limburg, voor de oorlog weliswaar bedreigd maar nog ongeschonden geacht, onherroepelijk voorbij was; al kon en wilde niet iedereen deze waarheid meteen onder ogen zien. Voorbij Arcadië worstelde Limburg met de eigen, overwegend onvoorwaardelijk katholieke identiteit terwijl de sociaal-culturele veranderingen die Nederland in beweging brachten ook aan deze provincie niet voorbijgingen.

Het kunstdebat in Limburg in de periode 1945-1965 weerspiegelde de worsteling met de sociaal-culturele veranderingen en de daardoor veranderende en onder druk staande katholieke, Limburgse identiteit. Deze worsteling manifesteerde zich in deze jaren in diverse kwesties, zoals het rumoer rond de schilderijen en kruisweg die de Rotterdamse kunstenaar Aad de Haas (1920-1972) tussen 1946 en 1949 maakte in opdracht van de Sint-Cunibertuskerk in Wahlwiller.

Ook de felle wijze waarop de redacties van het behoudende culturele tijdschrift *De Bronk* en de progressieve tegenhanger *Galerie Zuid* van 1953 tot 1955 elkaars standpunten aanvielen, om in dat laatste jaar toch min of meer met elkaar te versmelten, is exemplarisch, evenals de hartstochtelijke polemiek over het culturele klimaat en de kunst in Limburg, aangezwengeld door de Brabantse kunstenaar en sinds 1957 hoogleraar aan de Jan van Eyck Academie Ko Sarneel (1920-2012). En dan was er de moeizame relatie tussen Limburg en de zogenaamde

Amsterdamse Limburgers, de kunstenaars die in de vroege jaren 1920 geboren, direct na de oorlog naar Amsterdam vertrokken om hun opleiding aan de Rijksacademie voor Beeldende Kunsten te voltooien en daarna niet (meteen) terugkeerden naar Limburg. Ondanks alles bleven zij lid van de Limburgse kunstfamilie, hoe zwaar het beide partijen soms ook viel. Tot slot past in dit rijtje de opkomst en ondergang van kunstenaarsbeweging Artishock in 1964-1965, met het vertrek van de schilder Lei Molin (1927-1990) uit Limburg in 1967 als verlate apotheose.

'Tableau de la Troupe Maastrichtse cultuur', 15 november 1964, RHCL, fotocollectie GAM F 14770. Foto Frans Lahaye Maastricht. Gepubliceerd in het Limburgs Dagblad 28 november 1964 als illustratie bij het interview van Paul Haimon met cultuurwethouder Willem Korn, getiteld 'Cultuur-klimaat in deze stad is onweerstaanbaar'.

Deze kwesties roepen vragen op over de relatie tussen de kunst in en uit Limburg en de worsteling om en met de Limburgse identiteit, zoals deze in het kunstdebat tot uitdrukking kwamen. Op welke wijze en in welke mate werd kunst in Limburg in de wederopbouwperiode door de Limburgse kunstwereld begrepen en gebruikt, geclaimd en geprofileerd als een instrument voor het behoud zowel als voor de doorbraak van het culturele isolement van het katholieke Limburg? Wat waren de consequenties van de zowel gevreesde als gewenste doorbraak van het culturele isolement voor het kunstdebat in Limburg, voor de conventies in de Limburgse kunstwereld en voor de reputatie van kunstenaars en hun werk? Op deze vragen zal antwoord worden gegeven in de lezing op 4 februari 2019.

Over Monique Dickhaut:

Monique Dickhaut is kunsthistoricus. Van 1989 tot 2013 was zij werkzaam als directeur/conservator van Museum aan het Vrijthof (voorheen Museum Spaans Gouvernement) in Maastricht. Sinds 2014 werkt zij aan een promotieonderzoek over het onderwerp dat in de lezing op 4 februari 2019 centraal staat. Op het proefschrift, die ook de titel *'Arcadië voorbij. Het Limburgse kunstdebat in de wederopbouwperiode (1945-1965)'* zal dragen, hoopt Monique Dickhaut in 2019 aan de Open Universiteit te promoveren.

=====

SYMPOSIUM MAASTRICHTSE ONDERNEMERS, CA. 1850-1960

Op vrijdagmiddag 22 maart 2019 houdt de LGOG/ SHCL Commissie voor Geschiedenis van Ondernemers en Ondernemingen in Limburg (COOL) haar jaarlijkse symposium, ditmaal over "Maastrichtse ondernemers, ca. 1850-1960".

Plaats: RHCL, St. Pietersstraat 7, Maastricht.

Inloop vanaf 13:00 uur. Deelname is voor LGOG-leden gratis; aan niet-leden wordt een bijdrage van 5 euro gevraagd.

Voor aanmelding, ga naar: <https://lgog.nl/activiteiten/maastrichtse-ondernemers-ca-1850-1960>.

Programma:

- 13.00-13.30 Inloop
- 13.30-13.35 Opening door de voorzitter van COOL, Ernst Homburg
- 13.35-14.00 Piet H.L. Bovy, "Hubert Seydlitz (1802-1869): ondernemer en koopman."
- 14.00-14.25 Peter Jan Knegtmans, "Contouren van een nieuwe biografie van Petrus Regout (1801-1878)."
- 14.25-14.50 Emile Ramakers, "De Maastrichtse wapenfabrikanten Petrus Stevens (1800-1863) en Edouard de Beaumont (1841-1895)."
- 14.50-15.10 Koffie/ thee pauze
- 15.10-15.35 Willibrord Rutten, "Ondernemer Emile van Oppen (1886-1965) en de Staalwerken 'De Maas'."
- 15.35-16.00 Leon Minis, "Edmond Hustinx (1898-1984), zeepfabrikant, uitvinder en mecenas."
- 16.00-16.15 Slotdiscussie
- 16.15-16.50 Borrel

=====

LEZING TOPOS (ARCHITECTUURCENTRUM MAASTRICHT)

Maandagavond 11 februari 2019: 'Circulair bouwen: oude wijn in nieuwe zakken?'

door Otto van Dijk en Aafke van Dijk.

Kijk op het internet en je vindt talrijke omschrijvingen van 'circulair bouwen'. Circulair betekent niets meer en niets minder dan kringloop. Dit kringloopprincipe is dan ook de basisgedachte. En dat is echt een andere manier van denken dan dat we nu voor veel producten (en dus ook onze gebouwen) doen met denken in een lineair (eindig) model. In het huidige systeem worden grondstoffen gedolven, verwerkt tot producten en deze worden vervolgens aan het einde van de levensduur vernietigd. Dit systeem bestaat al sinds de industriële revolutie en heeft als onderliggend fundament de notie dat er altijd voldoende grondstoffen aanwezig zijn en dat ons ecologische systeem in staat is het afval – zowel naar lucht, water als land – te absorberen. Tegenwoordig denken we veel meer in kringlopen. Onderdeel hiervan is de Cradle to Cradle (C2C) filosofie van Michael Braungart en William McDonough. De centrale gedachte is dat alle gebruikte materialen na hun leven in het ene product, nuttig kunnen worden ingezet in een ander product. Het eerste verschil met conventioneel hergebruik is dat er geen kwaliteitsverlies is, en geen restproducten die alsnog gestort worden.

Gedurende deze bijzondere avond zullen vader Otto van Dijk en dochter Aafke van Dijk (beiden architect) hun kijk geven op de rol en taak van de architect op de genoemde gebieden. Aan de hand van illustratieve voorbeelden uit de eigen ontwerppraktijken zullen zij het centrale onderwerp toelichten.

Tijd: 20.00 - 22.00 uur (entree gratis)

Plaats: Stayokay, Maasboulevard 101, Maastricht

Sponsor Historische Kring Maastricht LGOG